

Strategi för en samlad luftvårdspolitik

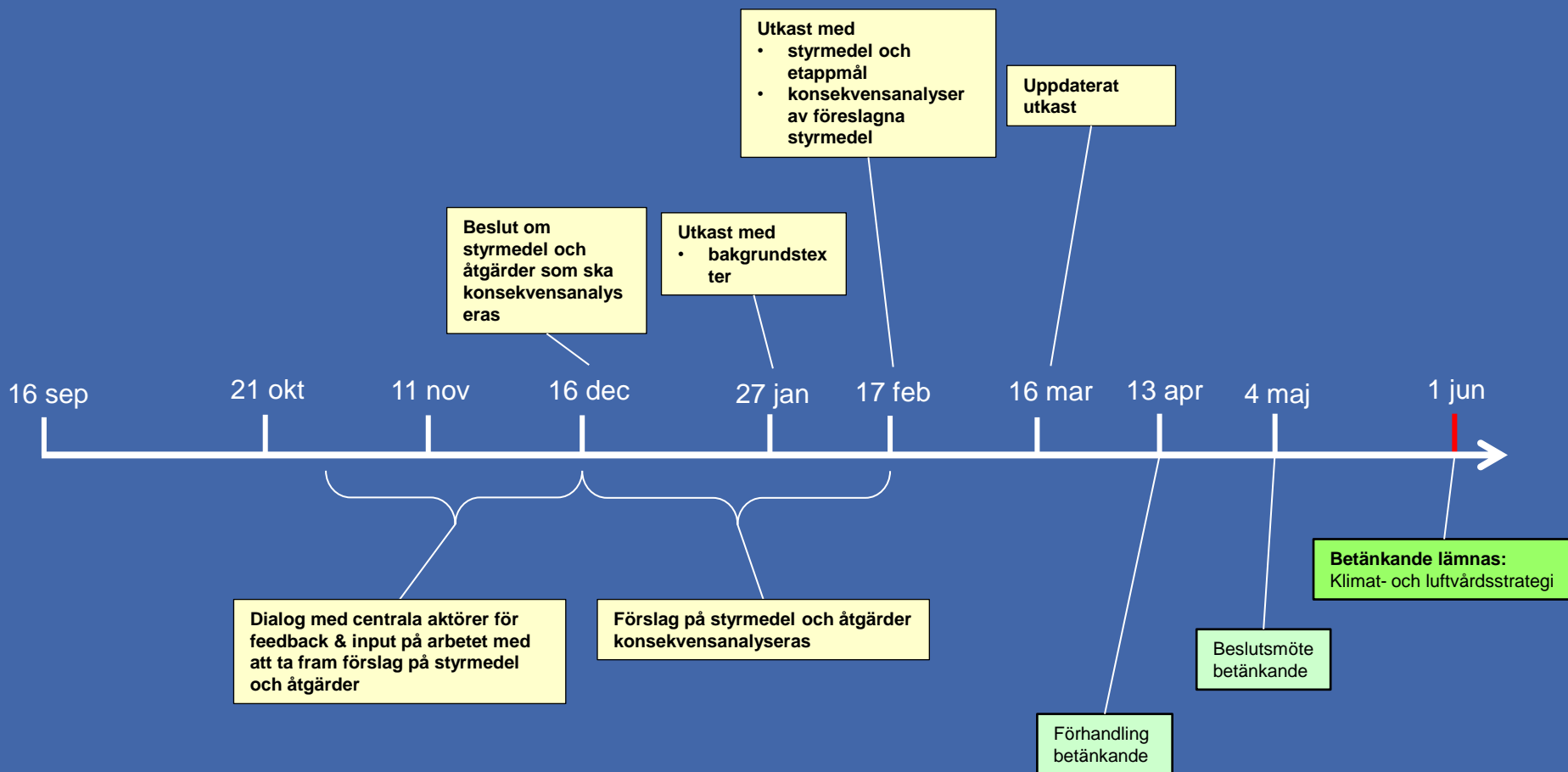
Miljömålsberedningen

- **Parlamentarisk beredning som ska lämna förslag till regeringen om hur Sveriges miljökvalitetsmål och generationsmål kan nås**
  - Ledamöter från sju riksdagspartier, samt sakkunniga och experter utsedda av regeringen
- **Strategier inom prioriterade områden**
  - juli 2014: tilläggsdirektiv *strategi för en samlad luftvårdspolitik*
  - jan 2015: tilläggsdirektiv *förslag till klimatpolitiskt ramverk* (inkl. strategi för en samlad och långsiktig klimatpolitik)

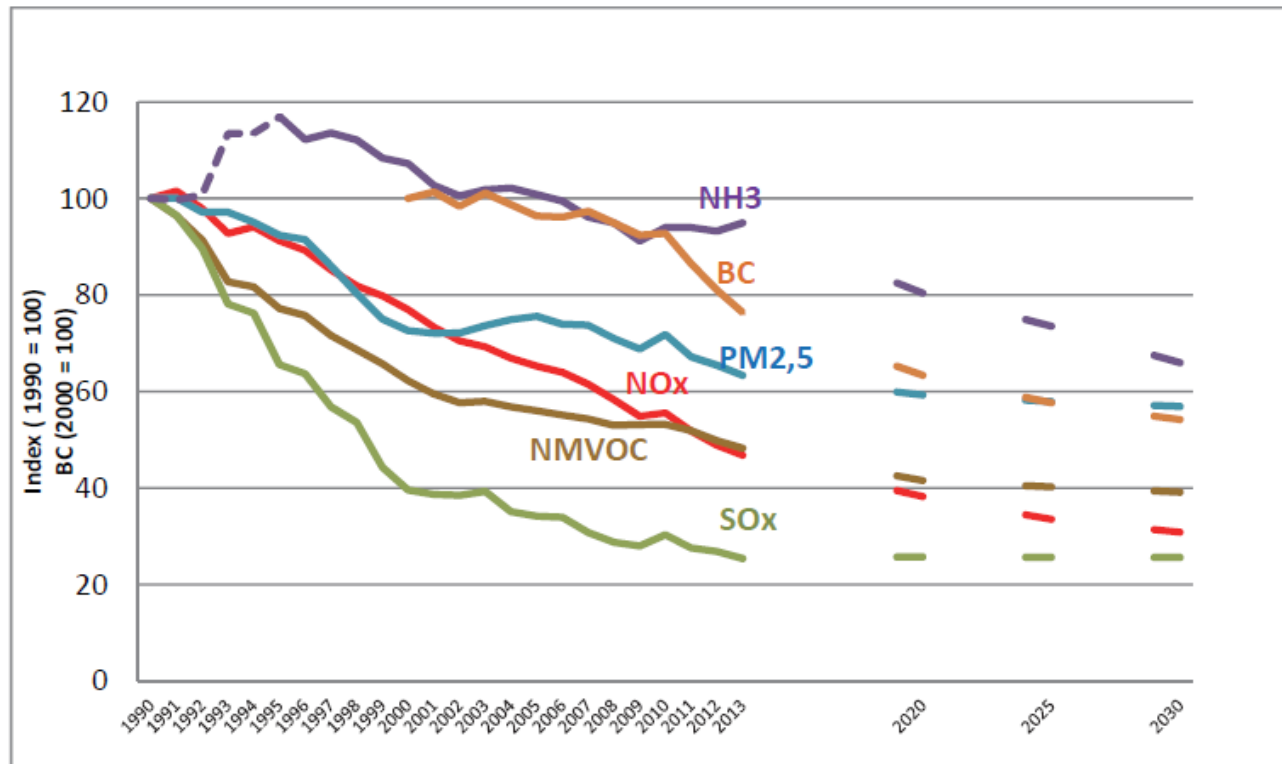
Direktivet

- **Strategin ska bidra till**
  - att relevanta delar av generationsmålet och berörda miljökvalitetsmål nås
  - möjligheterna för Sverige att infria åtaganden inom EU och internationellt
- **Redovisa en bred problemanalys**
- **Föreslå etappmål, styrmedel och åtgärder som behövs för att nå mål och åtaganden**
- **Slutbetänkande 1 juni 2016**

Arbetsplan luftvårdsstrategin

Utsläppen har minskat

Men luften är inte tillräckligt ren

- miljö kvalitetsmålet *Frisk lufts* preciseringar har överskridits frekvent för **NO₂**, **partiklar** och **marknära ozon** de senaste åren
- **åtgärdsprogram** för att klara **MKN** för NO₂ och/eller PM₁₀ i **13 svenska städer** senaste tio åren.
- överskridanden av EU:s gränsvärden av **NO₂** och partiklar (**PM₁₀**) har lett till överträdelseärenden mot Sverige med risk för böter
- Exponering för NO₂ och partiklar orsakar ca **5 500 förtida dödsfall/år** och kostar samhället **42-60 miljarder kr/år**
- Sveriges föreslagna utsläppstaknivåer i EU:s takdirektiv nås inte för **NO_x** och **VOC** med nu beslutade styrmedel.

Mål, normer och int. åtaganden

	NO _x	PM ₁₀	PM _{2,5}	VOC	O ₃	SO ₂	NH ₃	Bens(a)pyren
Miljömålets precisering (halter)	Överskrids i flera städer	Överskrids i flera städer	Överskrids i stora delar av landet	Ej preciserat	Överskridanden för både hälsa och växtlighet	Ej preciserat	Ej preciserat	Överskridanden i tätorter med vedeldning
MKN (halter)	Överskridanden i 10-tal städer senaste 10 åren	Överskridanden i 10-tal städer senaste 10 åren		Ej preciserat	Överskrids i stora delar av landet		Ej preciserat	
EU:s takdirektiv (utsläpp)	2030: Taknivå: 60,6 kton Prognos: 81,5 kton	Ej reglerat	Taknivå och prognos i stort sett lika	2030: Taknivå: 121,1 kton Prognos: 135,5 kton	Ej reglerat		2030: Taknivån 1,8 kton under prognos	Ej reglerat

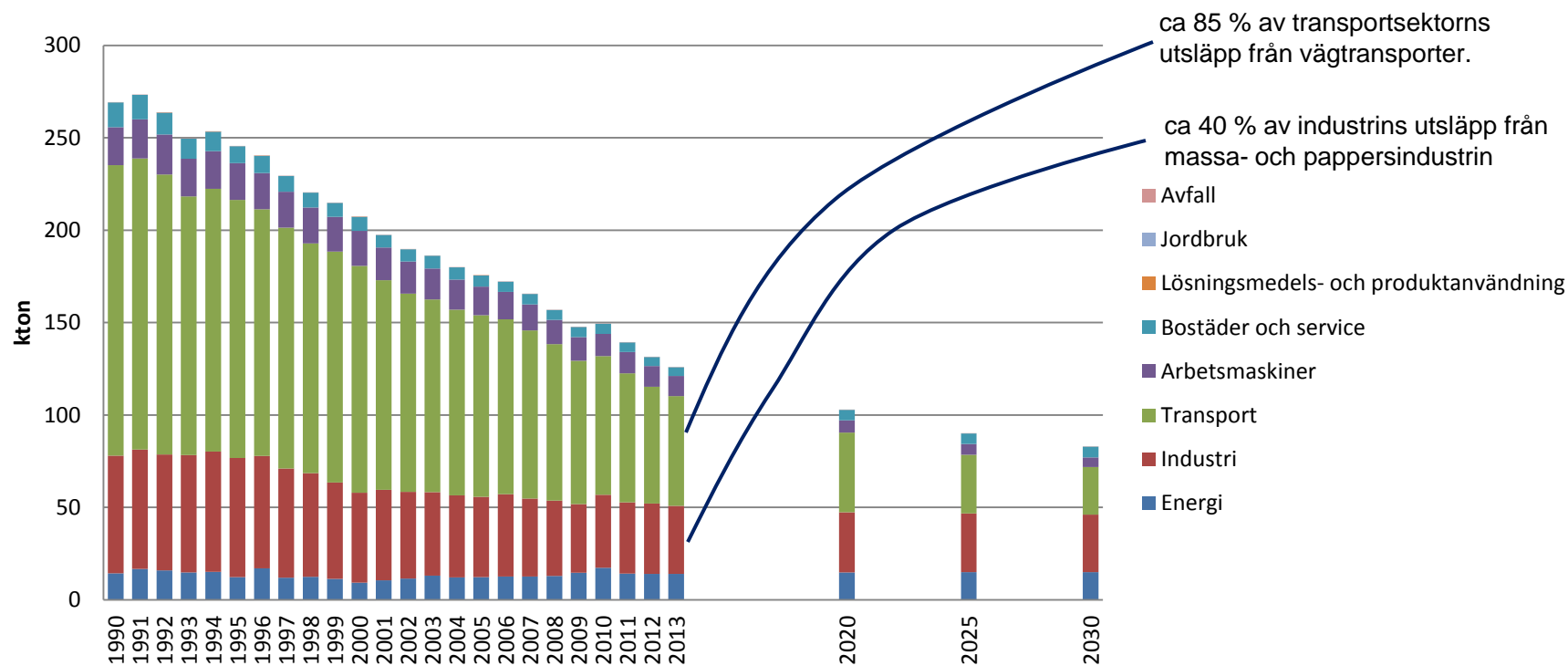
Sverige nettoimportör av föroreningar från andra länder

- En stor del av NO_x , SO_2 , O_3 och partiklar i den svenska luften beror på utsläpp i andra länder
- ca 90 % av oxiderat kväve och 70 % av reducerat kväve som deponeras i Sverige kommer från utländska källor
- ca 90 % av oxiderat svavel kommer från utländska källor
- Bakgrundshalter av partiklar och O_3 högre i södra Sverige och längs kuster p.g.a. intransport
- **Därför oerhört viktigt att Sverige driver på för utsläppsminskningar i internationella sammanhang (EU, CLRTAP, IMO, Arktiska rådet, m.fl.)**

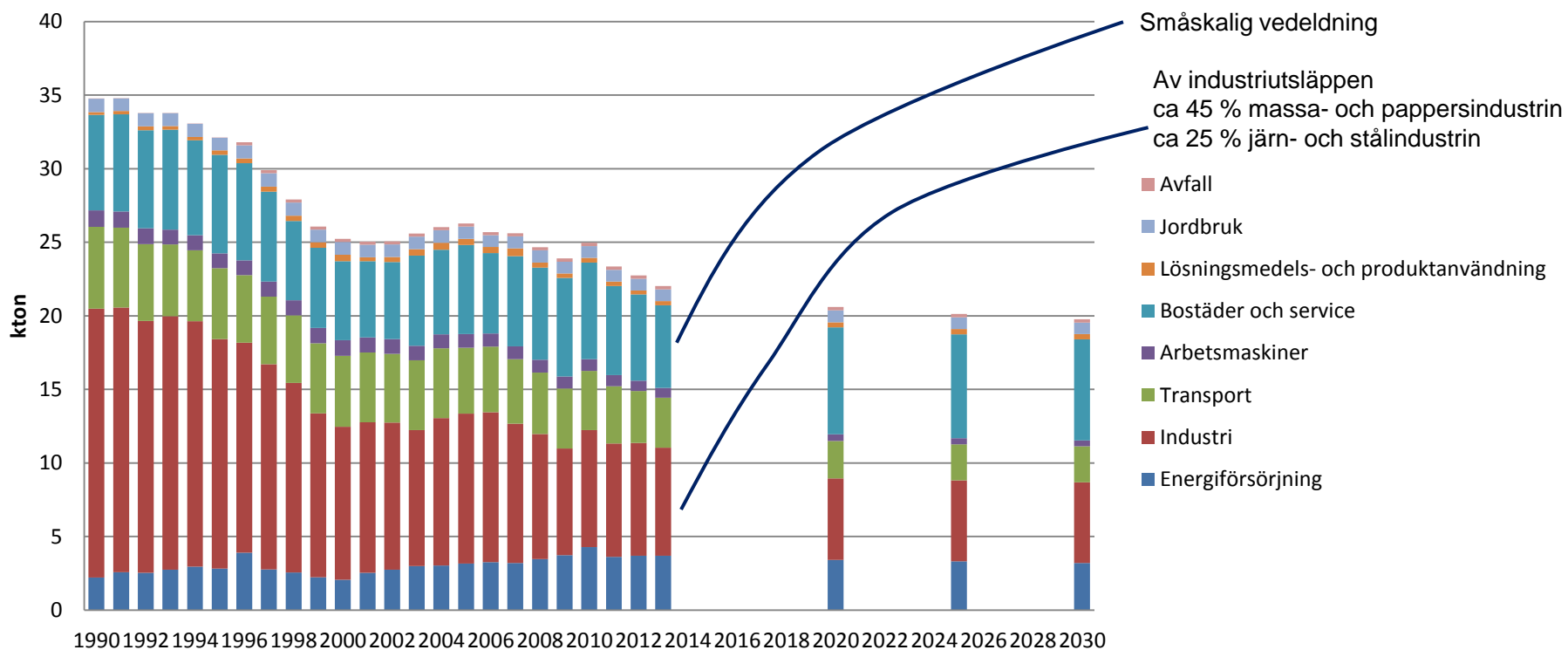
De svenska utsläppen

NO_x-utsläpp 1990-2013, samt prognos 2020, 2025, 2030

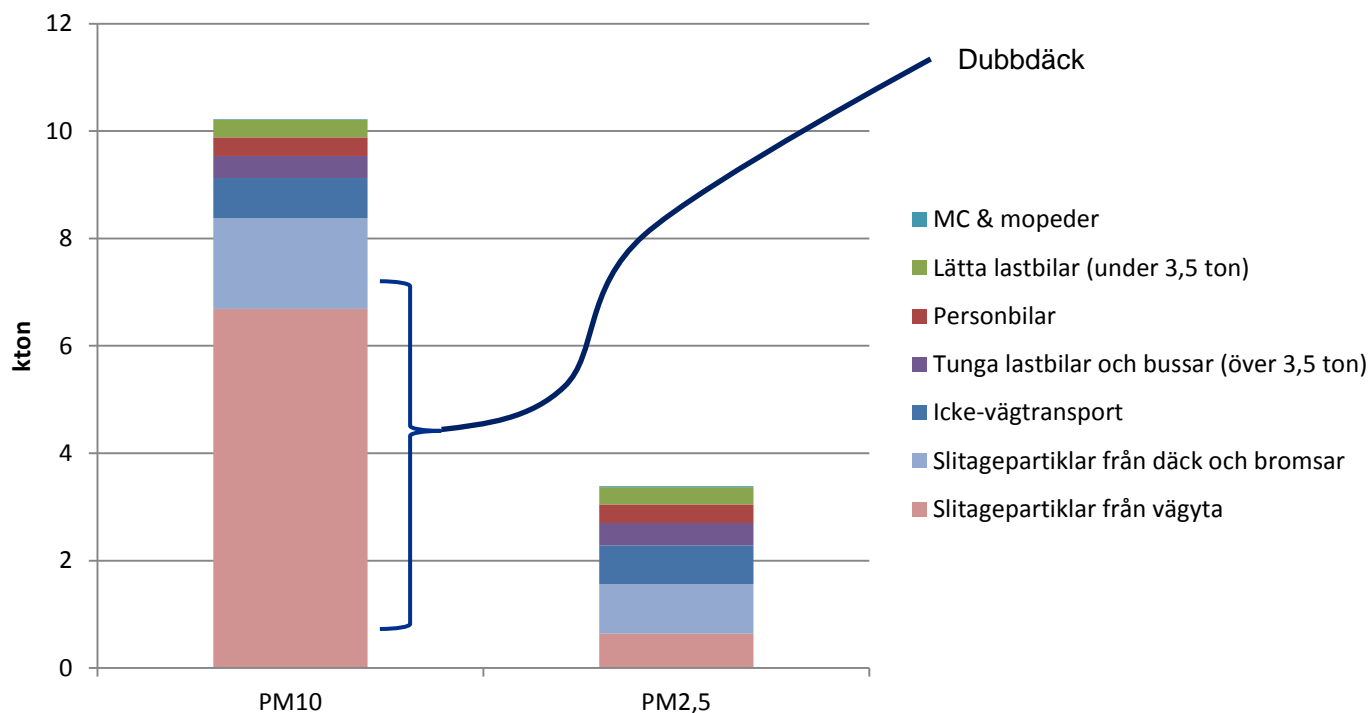
De svenska utsläppen

PM_{2,5}-utsläpp 1990-2013, samt prognos 2020, 2025, 2030

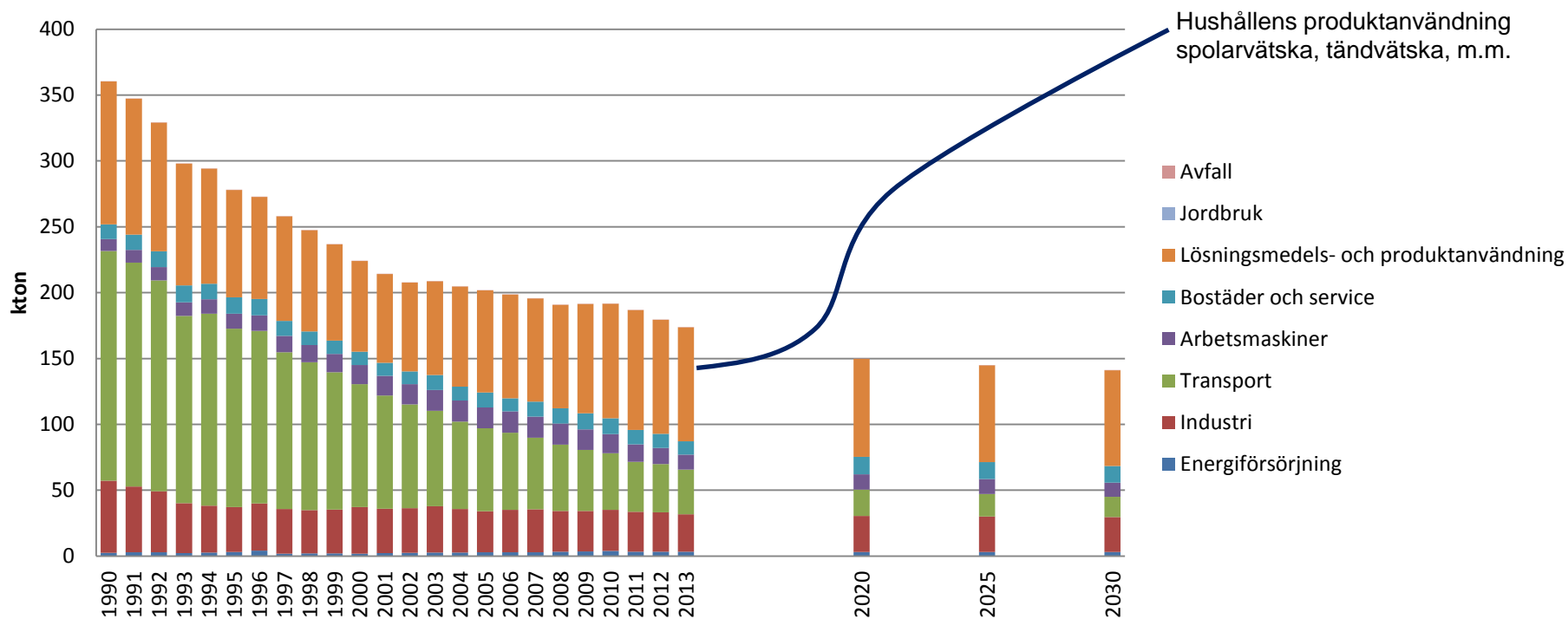
De svenska utsläppen

PM₁₀ och PM_{2,5}-utsläpp 2013

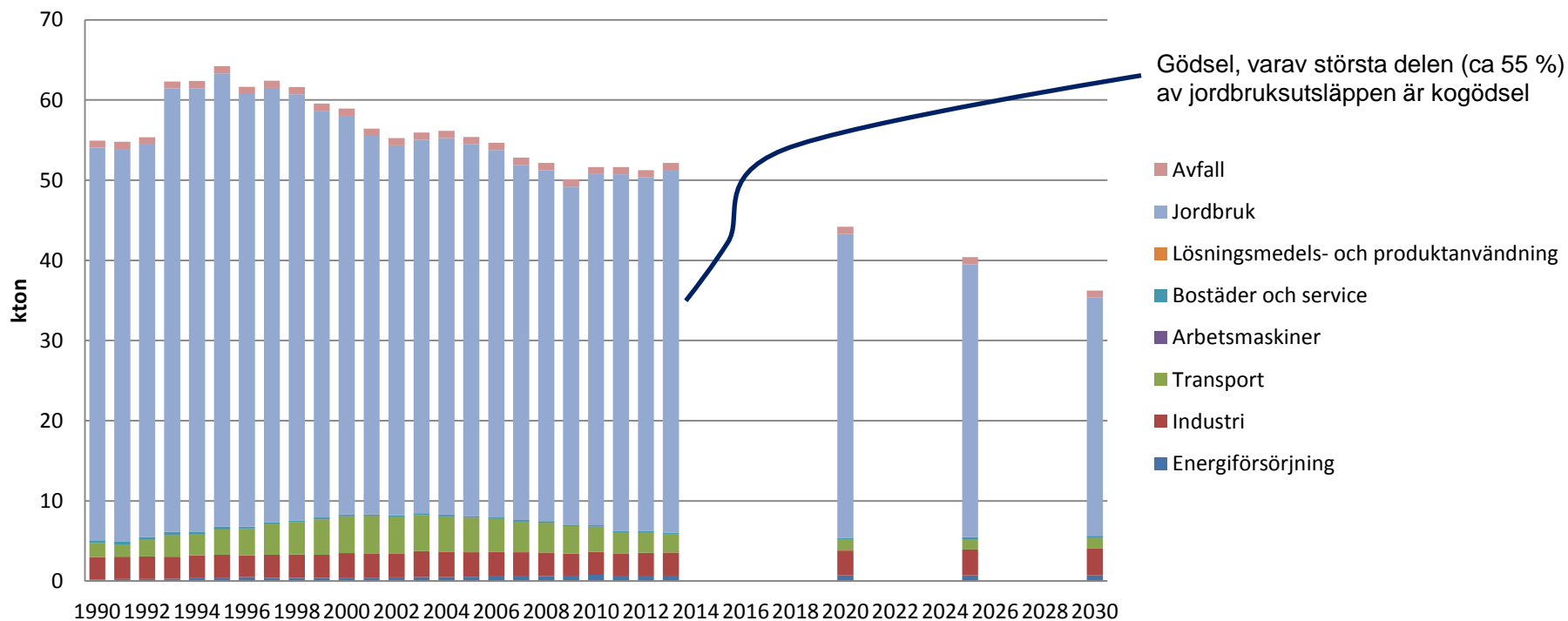
De svenska utsläppen

VOC-utsläpp 1990-2013, samt prognos 2020, 2025, 2030

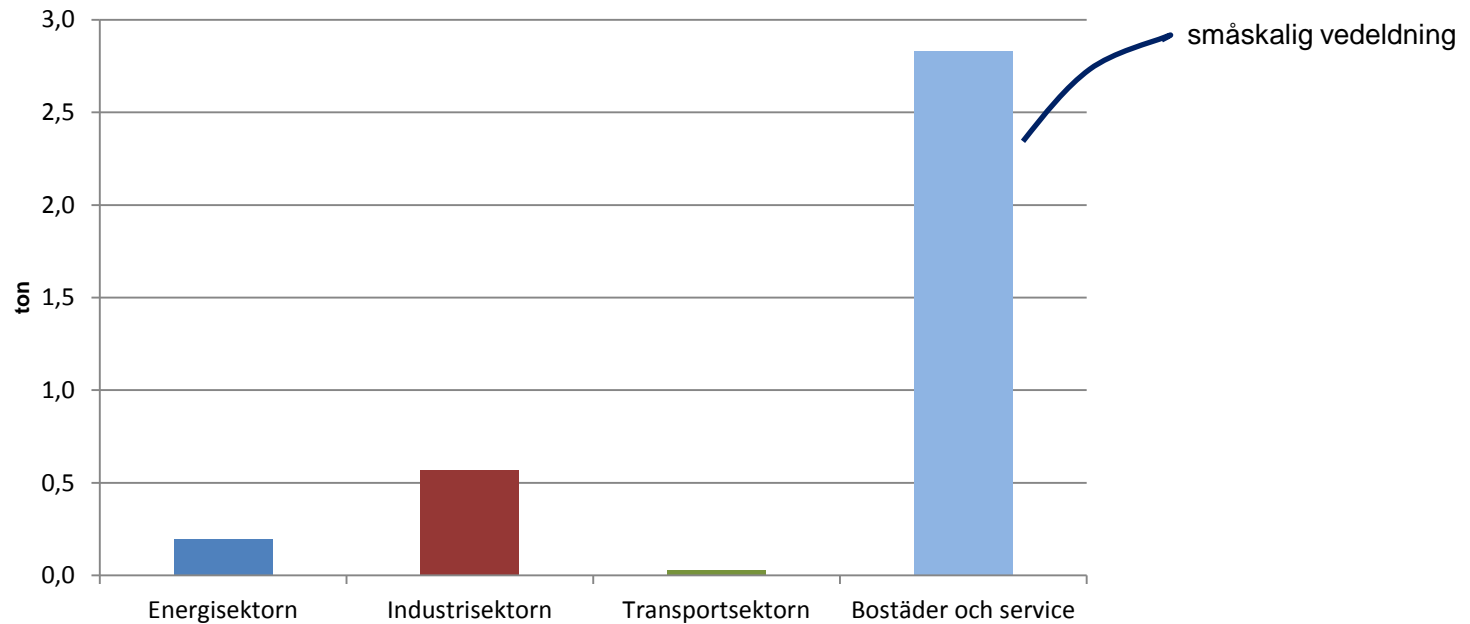
De svenska utsläppen

NH₃-utsläpp 1990-2013, samt prognos 2020, 2025, 2030

De svenska utsläppen

Bens(a)pyren-utsläpp 2013

Förslag på styrmedel och åtgärder

Transport

Industri

Energi

Arbetsmaskiner

Jordbruk

Vedeldning

Lösningsmedel

Internationellt

Bruttolista med förslag, baserad på

- tidigare utredningar
- förslag från
  - nationella myndigheter
  - länsstyrelser
  - kommuner
  - politiska partier
  - näringslivet
- Snävas ner innan förslagen konsekvensanalyseras